

Zielona Góra, 5 maja 2016 r.

DA.III.271.2.14.2016

1. Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie
ul. Dobra 22/24 m. 15
00-388 Warszawa
2. Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu
ul. Mireckiego 25/36
42-208 Częstochowa
3. Fundacja „Koalicja Sprawiedliwego Handlu”
ul. Sławkowska 12
31-014 Kraków
4. Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni
Socjalnych
ul. Jasna 1
00-013 Warszawa
5. Fundacja Promocji Gmin Polskich
ul. Jaworzyńska 7/3
00-634 Warszawa
6. Fundacja Instytut Spraw Publicznych
ul. Szpitalna 5 lok. 22
00-031 Warszawa

Szanowni Państwo,

W nawiązaniu do petycji złożonej dnia 19.02.2016 r. Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze, informuje że:

Ustawa Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164) w swoich zapisach reguluje stosowanie w procedurze zamówienia publicznego zrównoważonych zamówień publicznych, w tym zielonych zamówień i klauzul społecznych.

Zielone Zamówienia

Dyrektywy kładą nacisk na dążenie do uzyskania zamówień o najkorzystniejszej relacji jakości do ceny, przewidując możliwość uwzględniania kwestii środowiskowych w kolejnych fazach procedury udzielania zamówień publicznych:

- na etapie opisu przedmiotu zamówienia (art. 23 dyr. 2004/18/WE),
- na etapie kwalifikacji wykonawców (art. 45, 48 i 50 dyr. 2004/18/WE),

- na etapie wyboru najkorzystniejszej oferty za pomocą środowiskowych kryteriów oceny ofert (art. 53 dyr. 2004/18/WE),
- na etapie określania warunków realizacji umowy (art. 26 dyr. 2004/18/WE).

Prawo zamówień publicznych w art. 30 ust. 6 dopuszcza możliwość odstąpienia przez zamawiającego od opisu przedmiotu zamówienia za pośrednictwem polskich, europejskich lub międzynarodowych norm, jeżeli zapewni on dokładny opis przedmiotu zamówienia poprzez wskazanie wymagań funkcjonalnych. Wymagania te mogą obejmować opis oddziaływania na środowisko.

Art. 91 ust. 2 stanowi, iż kryteriami oceny ofert są cena albo cena i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia. Wśród innych kryteriów ustawa wymienia m.in. **zastosowanie najlepszych dostępnych technologii w zakresie oddziaływania na środowisko.**

Na podstawie upoważnienia ustawowego przewidzianego w art. 91 ust. 8 Pzp zostało wydane rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 maja 2011 r. w sprawie innych niż cena obowiązkowych kryteriów oceny ofert w odniesieniu do niektórych rodzajów zamówień publicznych (Dz.U. Nr 96, poz. 559). Rozporządzenie ma na celu implementację dyrektywy 2009/33/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego (Dz. Urz. UE L 120 z 15.05.2009, str. 5). Rozporządzenie określa inne niż cena obowiązkowe kryteria oceny ofert **w odniesieniu do udzielania zamówień publicznych na zakup pojazdów samochodowych kategorii M i N** [według załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 października 2005 r. w sprawie homologacji typu pojazdów samochodowych i przyczep (Dz. U. Nr 238, poz. 2010, z późn. zm.)]. **Obowiązek uwzględniania przy zakupie pojazdów samochodowych czynnika energetycznego i oddziaływania na środowisko ma na celu promowanie i pobudzanie rynku pojazdów o mniejszej uciążliwości dla środowiska i bardziej efektywnych energetycznie.**

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego stosuje kryteria środowiskowe w udzielaniu zamówień na zakup samochodów (tzw. Zielone Zamówienia).

W celu implementacji postanowienia art. 45 ust. 2 lit. c i d i motywu 43 preambuły Dyrektywy 2004/18/WE oraz uwzględniając znaczenie ochrony środowiska, katalog przestępstw skutkujących wykluczeniem z procedury przetargowej w obecnym brzmieniu Pzp został rozszerzony o przestępstwa przeciwko środowisku (art. 24 ust. 1 pkt 4 – 8).

W myśl tych przepisów z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wyklucza się wykonawców będących osobami fizycznymi, spółkami osobowymi prawa handlowego oraz osobami prawnymi, którzy albo których odpowiednio wspólnicy, partnerzy, członkowie zarządu, komplementariusze albo urzędujący członkowie organu zarządzającego zostali prawomocnie skazani za przestępstwo przeciwko środowisku.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego stosuje również zapisy art. 24.

Klauzule społeczne

Art. 22 ust. 2 umożliwia zamawiającemu zastrzeżenie w ogłoszeniu o zamówieniu, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, u których ponad 50 % zatrudnionych pracowników stanowią osoby niepełnosprawne w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Urząd Marszałkowski stosuje takie zapisy w postępowaniu na usługi sprzątania swoich budynków.

Jednocześnie art. 24 ust. 1 pkt 3-8 stanowi podstawę wykluczenia wykonawców, którzy zalegają z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, z wyjątkiem przypadków gdy uzyskali oni przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie, rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu oraz które prawomocnie skazano za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia, przestępstwo przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową, przestępstwo przeciwko środowisku, przestępstwo przekupstwa, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu lub inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, a także za przestępstwo skarbowe lub przestępstwo udziału w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego.

Każdorazowo pracownicy Wydziału Zamówień Publicznych sprawdzają czy Wykonawcy składający oferty w postępowaniach ogłaszanych przez UMWL, nie zalegają z opłatami i składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Wszystkie powyższe zapisy Prawa zamówień publicznych w ocenie Wydziału Zamówień Publicznych są wystarczające i w pełni realizują wytyczne Dyrektyw Unijnych w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych.

Wprowadzenie uchwały dodatkowo regulującej zrównoważone zamówienia publiczne i ich obowiązek stosowania w realizacji zamówień, jest krokiem zbyt daleko wychodzącym poza zapisy ustawy.

Należy zauważyć, iż nie we wszystkich zamówieniach stosowanie kryteriów środowiskowych i klauzul społecznych przyniesie oczekiwane rezultaty. Zamawiający musi analizować każdy przypadek a zastosowanie zrównoważonych zamówień powinno być uzasadnione płynącymi z tego korzyściami.

Zmawiający nie może doprowadzić do sytuacji, w której np. usługi ochrony będą wykonywane przez osoby niepełnosprawne, a klauzule dotyczące zatrudnienia osób na umowę o pracę, zwiększą wartość umowy dwu lub trzykrotnie. Sam ustawodawca ustalił pewne zamówienia, w których Zamawiający mają obowiązek stosowania zrównoważonych zamówień publicznych, dając jednak w ogromnej większości swobodę w określaniu zarówno warunków udziału w postępowaniu jak i kryteriach oceny ofert.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego ogłaszając postępowania przetargowe zwraca uwagę na aspekty środowiskowe i społeczne, i w ramach swoich możliwości finansowych próbuje wprowadzać je w zamówieniach. Jednak zawsze musi to wiązać się z dobrem obu stron postępowania oraz co zaznaczono, mieścić się w możliwościach finansowych jednostki.

Należy zauważyć, iż nadchodząca nowelizacja Prawa zamówień publicznych dotycząca implementacji dyrektyw 2014/24/UE i 2014/25/UE narzuci Zamawiającym obowiązek stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych. Zmiany w Prawie zamówień publicznych w tym zakresie wejdą w życie najpóźniej w połowie maja br., zatem przyjęcie przez Zarząd Województwa uchwały dotyczącej stosowania przez Urząd Marszałkowski oraz wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne podległe Samorządowi Województwa, Zrównoważonych Zamówień Publicznych, w tym zielonych zamówień i klauzul społecznych nie jest uzasadnione.

2. pasonian

DYREKTOR DEPARTAMENTU
ADMINISTRACYJNO-GOSPODARCZEGO

Katarzyna Turczyniak